

POLITICKÝ ZEMĚPIS

ZÓNY NAPĚTÍ A OZBROJENÉ KONFLIKTY

Zóny napětí

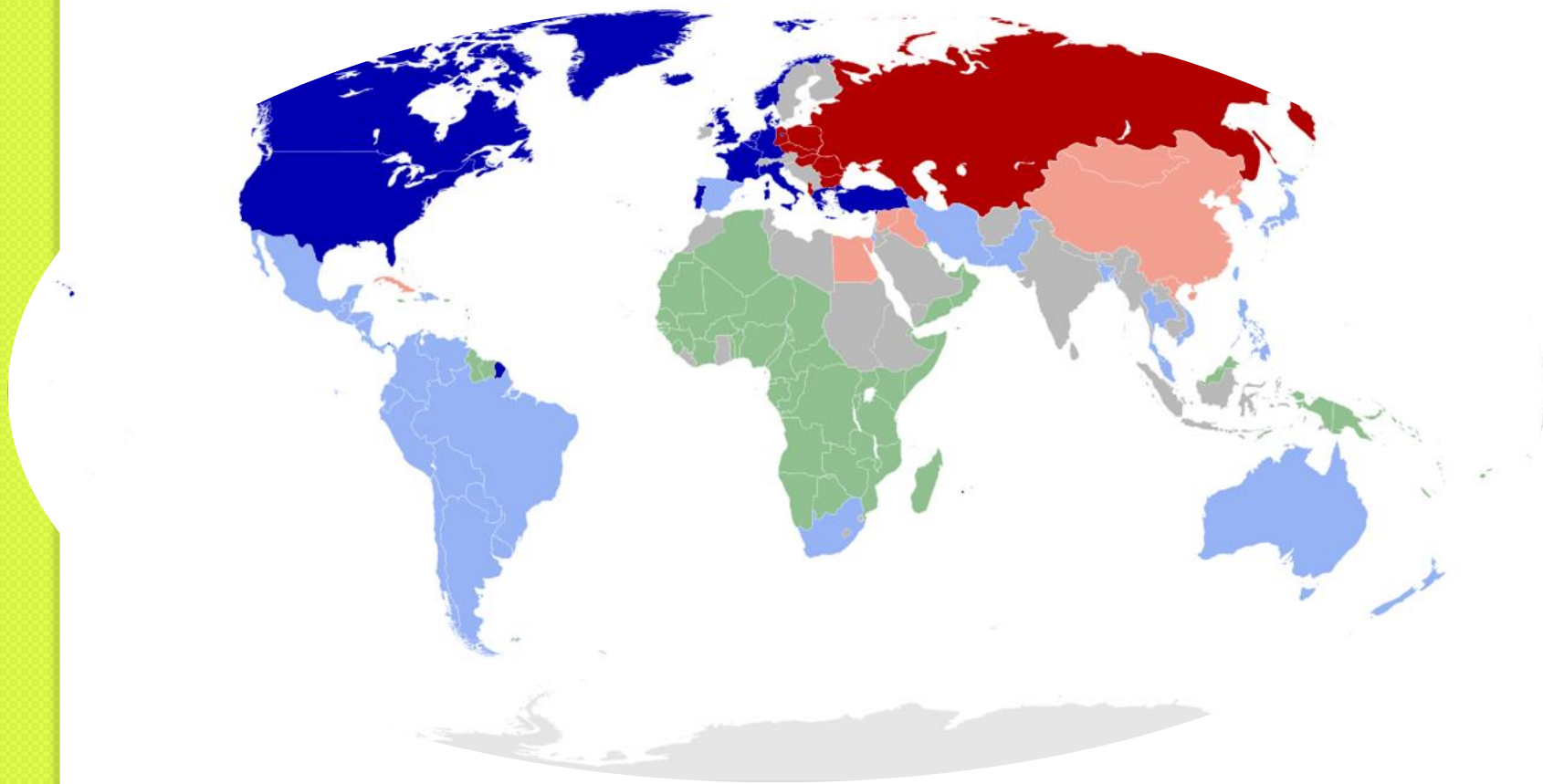
příčiny:

- politické důvody
- územní spory
- hospodářské důvody - nerostné bohatství a jejich vývoz
- náboženské a národnostní důvody

*Územní či politický separatismus se obvykle týká území, kde převažuje například odlišná (národnostní, náboženská, kulturní) skupina obyvatel určitého státu, která se **chce od tohoto státu odtrhnout**.*

Evropa

- 1991 konec studené války (východní X západní blok)

Padánie (Itálie)

- oblast na severu Itálie (řeka Pád)
- hnutí za autonomii nebo úplnou nezávislost
- nechtějí financovat chudý jih země
- italská parlamentní strana Liga Severu

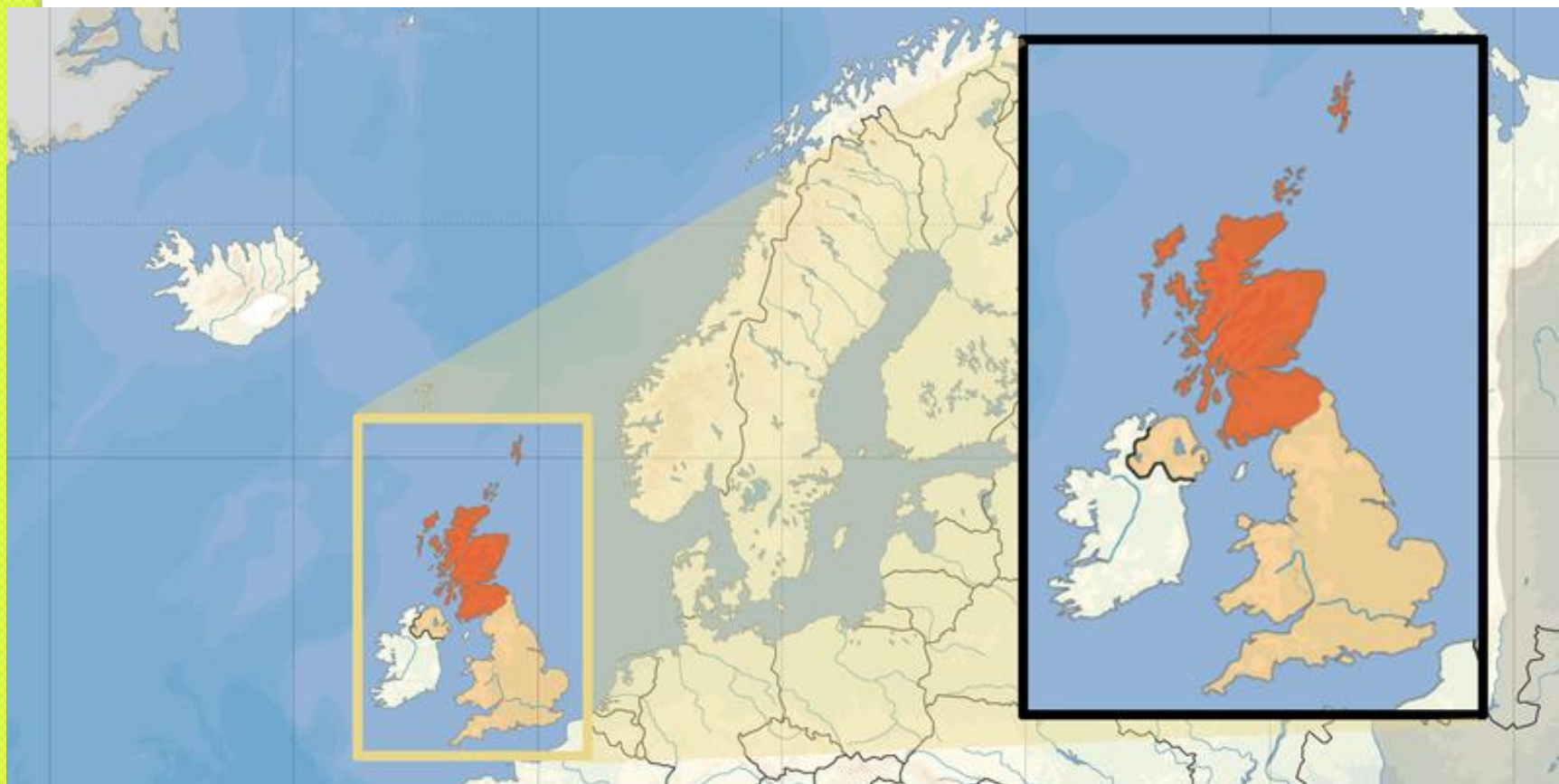
Vlámsko (Belgie)

- nezávislost Vlámška (Flander)
- část „Velkého Nizozemí“

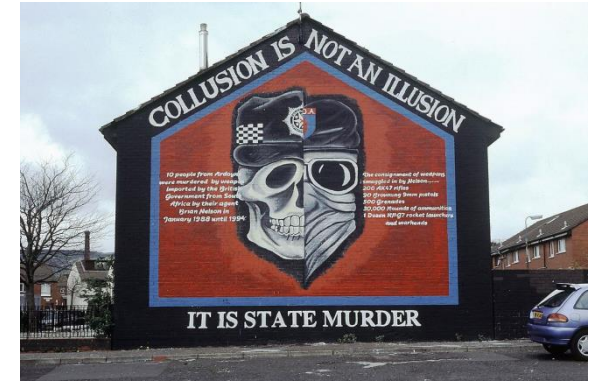
Skotsko (Anglie)

- snaha Skotů setrvat v EU
- maximálně multikulturní země

Severní Irsko (Velká Británie)

- politický, etnický a náboženský konflikt
- postavení Severního Irska:
 - **loajalisté** - protestanti, považují se za Brity, chtějí zachovat Severní Irsko jako součást Spojeného království
 - **Irští nacionalisté** – katolíci, považují se za Iry, chtějí opustit Spojené království a připojit se k Irsku
- většina zabití se odehrála v Belfastu
- **IRA** se pokoušela provést útoky na britské cíle v Gibraltaru, Německu a Nizozemsku.

Baskicko (Španělsko)

- autonomní společenství na severu Španělska
- mají vlastní parlament, daňový systém i policejní složky
- baskičtina se vyučuje na školách
- baskická organizace ETA zastavila svůj ozbrojený boj za nezávislost Baskicka

Katalánsko (Španělsko)

- referendum o nezávislosti
- postup španělské centrální vlády je neefektivní

Korsika (Francie)

- "Vlajka" ostrova zobrazuje useknutou hlavu Saracéna
- 90% měst, městeček či vesnic má italské a nikoli francouzské názvy
- v rámci Francie má autonomii s vlastní vládou a regionálním parlamentem

Bavorsko (Německo)

- snaha o nezávislost
- rostoucí nespokojenost s imigrační politikou německé centrální vlády (multikulturalismus, islám)
- prosperující Bavorsko má vyšší šance jako samostatný stát, popř. ve svazku s Rakouskem a státy V4

Podněstří (Moldavsko)

- Podněsterská moldavská republika je nezávislý stát podporovaný Ruskem, který se odtrhl od Moldavska
- mezinárodně stát uznaly jen Náhorní Karabach, Jižní Osetie a Abcházie, přičemž postavení těchto území je takéž sporné

Donbas (Ukrajina)

- v roce 2014 vypukly proruské nepokoje
- vyvrcholily vyhlášením tzv. **Doněcké lidové republiky** a **Luhanské lidové republiky** a sloučení těchto mezinárodně neuznaných republik do státu "**Nové Rusko**"

Grónsko (Dánsko)

- arktické zásoby ropy a plynu
- nespokojenost s tím, že musejí posílat „své“ peníze Dánům
- okolo roku 2025 by mohlo mít světově nejvyšší HDP na hlavu
- návrh přičlenit se k USA jako další stát či chráněné teritorium (z geografického hlediska je součástí Ameriky)

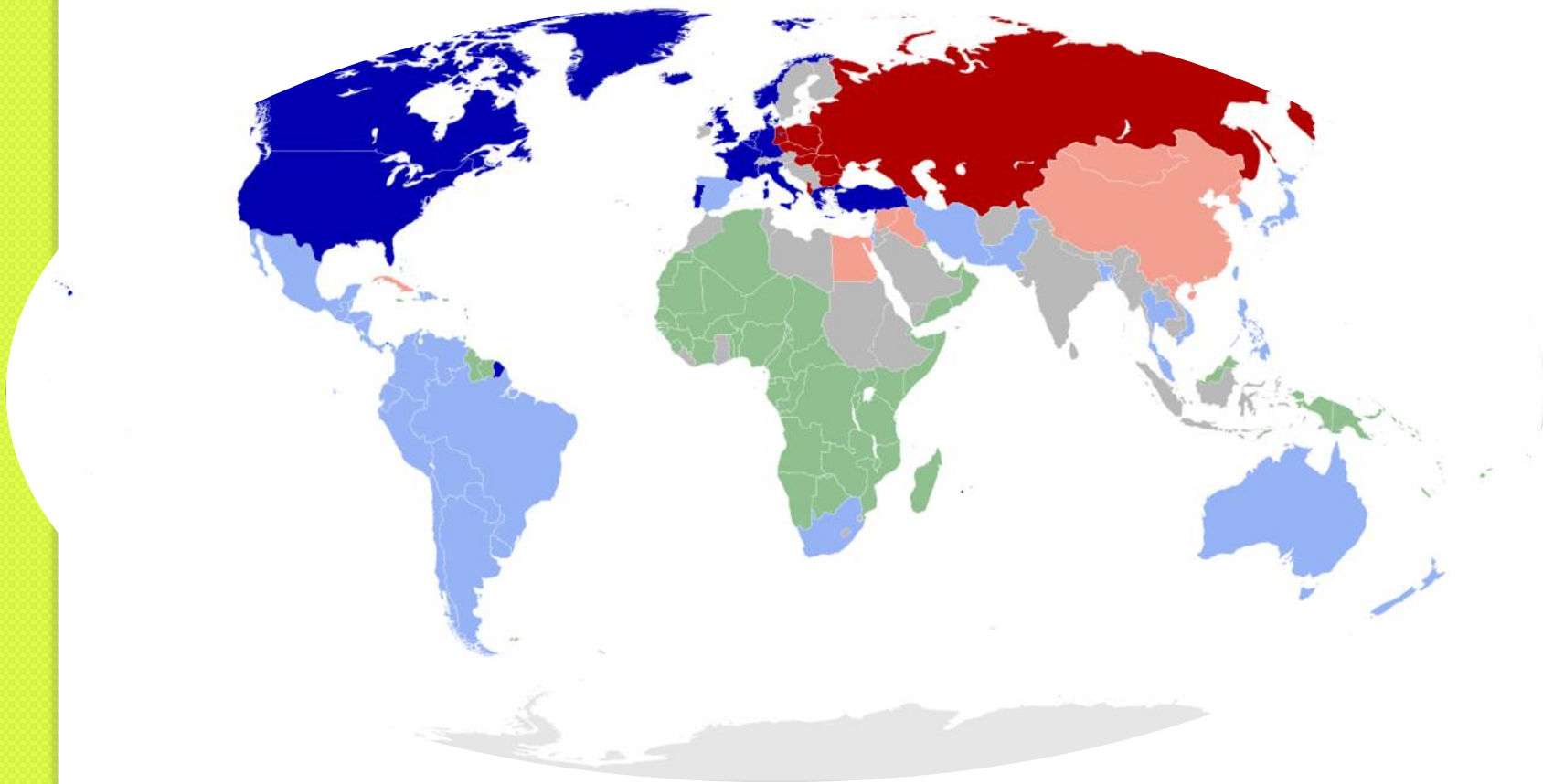

Práce s atlasem

- Uvedené oblasti zakreslete a popište do mapy Evropy

Asie

- téměř polovina veškerých konfliktů světa

Abcházie (Gruzie)

- Autonomní republika Abcházie
- podporovaná Ruskem
- hlavní město Abcházie je Suchumi

Současný statut Abcházie je následek přetrvávajícího gruzínsko-abchazského konfliktu. Jedná se o důsledek rozpadu Sovětského svazu a etnických sporů mezi Abchazy a Gruzíny, kteří se stali během sovětské éry v Abcházii dominantním národem

Tatarstán (Ruská federace)

- Tatarstán je republikou v čele s prezidentem
- stejně jako Čečensko v roce 1992 odmítl podepsat svazovou smlouvu s Ruskou federací

Díky zesíleným centralizačním tendencím prezidenta Vladimíra Putina v roce 2017 smlouva o zvláštních vztazích vypršela a Tatarstán je nadále součástí republik Ruské federace

Čečensko (Ruská federace)

- V roce 1992 odmítlo Čečensko spolu s Tatarstánem podepsat přidružovací smlouvu s Ruskou federací
- Rusko zahájilo válku (1994 – 2009), která měla za cíl ovládnout Čečensko

Krym (Ukrajina / Ruská federace)

- 2014 - převzetí Krymu pro-ruskými separatisty
- referendum o samostatnosti - většina občanů se vyslovila pro připojení k Rusku
- Ukrajina a většina zemí světa to považují za nelegální

Náhorní Karabach (Ázerbájdžán)

- Arménie a Ázerbájdžán vedou o toto území dlouholetý spor (válečný konflikt)
- v současné době je pod vojenskou kontrolou Arménie
- republiku mezinárodně nikdo neuznal

Kašmír je historické území a bývalé knížectví v Himálaji, dnes nárokové a spravované Indií, Pákistánem a částečně i Čínou.

Ujgursko (Čína)

Východní Turkestán - obydlen převážně Ujgury (8 milionů), kteří usilují o nezávislost a stejně jako Tibetané jsou terčem útlaku a asimilace čínské vlády

Porodnost je přísně kontrolována a jsou nařízeny odstupy mezi porody, pravidelné prohlídky u gynekologa a další předpisy, jejichž nedodržení je trestáno peněžními pokutami. Pokuta za 4. dítě může činit 10 000 juanů (50 000 Kč)

Tibet (Čína)

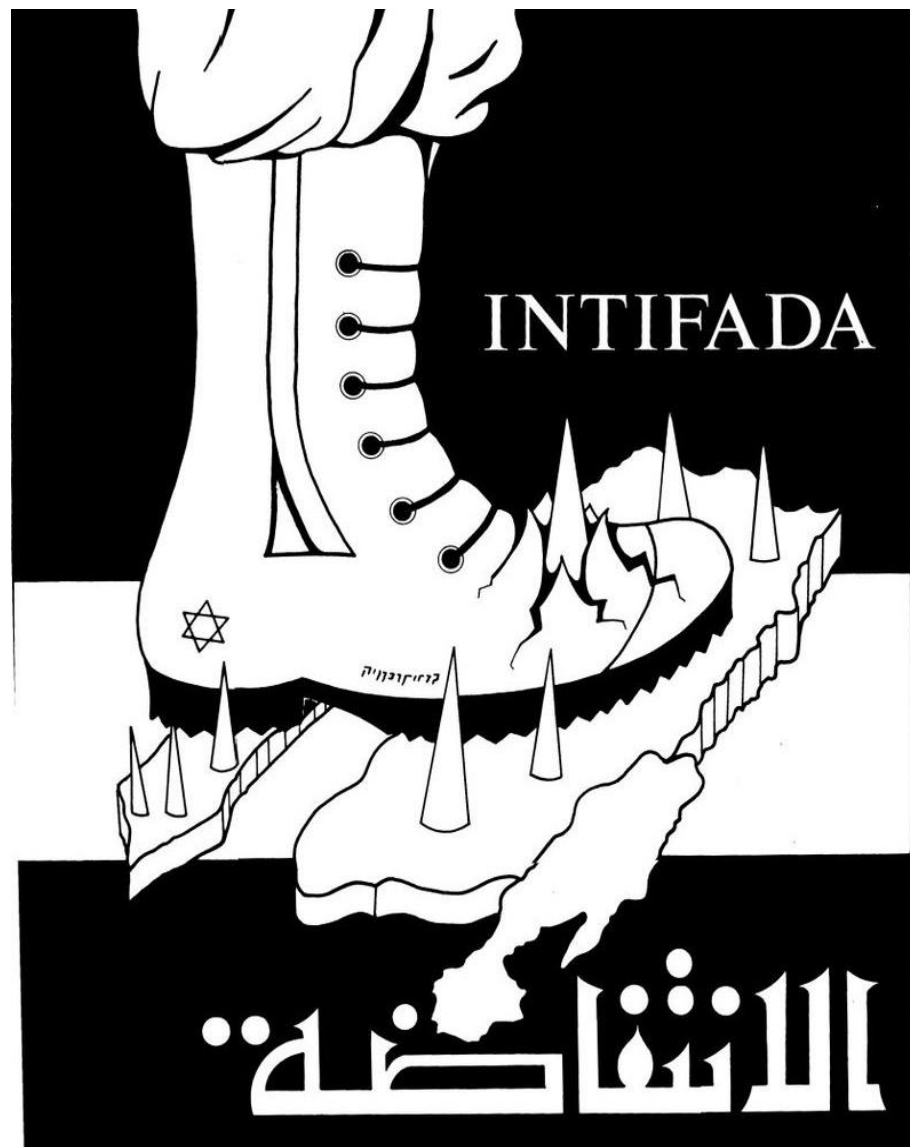
Tibetská autonomní oblast

- roku 1950 byl násilně obsazen a anektován komunistickou Čínskou lidovou republikou

Arabsko – izraelský konflikt

- války (celkem 7)
provázející arabsko-izraelský konflikt mezi státem Izrael a jeho arabskými sousedy od vyhlášení nezávislosti Izraele 14. května 1948

Severní Amerika

Québec (Kanada)

- obyvatelé Quebecu si dodnes podrželi svou původní francouzskou kulturu
- jediný kanadský stát, kde je oficiální řečí pouze francouzština
- drtivou převahu mají římsští katolíci

Afrika

- složitý politický vývoj
- ozbrojené a válečné konflikty
- nedemokratické režimy
- chudoba
- malárie, virus HIV

Práce s atlasem

- Zapište alespoň 10 států Afriky, ve kterých probíhá válečný konflikt

uč. str. 27

POLITICKÝ ZEMĚPIS

TERORISMUS

terorismus

- násilná a nepředvídatelná akce proti
 - náboženským odpůrcům – náboženské požadavky
 - politickým odpůrcům – politické požadavky
- vysoké počty civilních obětí, vytvoření atmosféry strachu

teroristické skupiny

- **Islámský stát** – Irák, Sýrie
 - **Boko Haram** - území Nigérie, Čadu, Nigeru a Kamerunu
 - **Al - Káida**
- **Hizballáh** (islámská organizace) – Libanon - vojenský odpor vůči Izraeli
- **Hamás** - Palestina

